

සභරගමුව පලාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - සති පාසල

10 ශේෂීය

භූගෝල විද්‍යාව

ඡනවාරි 1 සතිය

තිපුණුණකාව :- හොතික හා මානුෂ හු දැරෙන තේරුම ගැනීමට උපකාර වන මූලික සංකල්ප සහ ක්‍රමවේද විමර්ශනය කරයි.

තිපුණුණකාව මට්ටම :- පාලීවි පද්ධතියේ ස්වභාවය විස්තර කරයි.

මෙම පාඨම ක්‍රියා ගත හැකි ඉගෙනුම් පල :-

- * පාලීවි පද්ධතියේ සංයුතිය අනුව බෙදිය හැකි ප්‍රධාන කොටස් හතර නම් කරයි.
- * ශිලා ගෝලයේ ව්‍යුහය රුප සටහනක් ඇසුරින් විස්තර කරයි.
- * ශිලා ගෝලයේ මූලික පාභාණ සංයුතිය පැහැදිලි කරයි.
- * ශිලා ගෝලය මිනිසාට ප්‍රයෝගනවත් වන ආකාරය පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කරයි.
- * වායු ගෝලය යනු ක්‍රමක්දැයි අර්ථකතනය කරයි.
- * වායු ගෝලය වායු සංයුතිය වායු වර්ග හා පරිමාව අනුව වර්ග දක්වයි.
- * වායු ගෝලයේ ව්‍යුහයේ ප්‍රධාන ස්ථීර හතර රුප සටහනක නම් කර දක්වයි.
- * ශිලා ගෝලයේ පැවැත්මට තරේනයක් වන අභිතකර මානුෂ ක්‍රියාවලි පෙන්වා දෙයි.

පාඨම :- පාලීවියේ සංයුතිය - ශිලා ගෝලය හා වායු ගෝලය

ශිෂ්‍යයා කළ යුතු කාර්යයන් :-

10 ශේෂීය භූගෝල විද්‍යාව පෙළ පොතෙහි පිටු අංක 1 සිට 6 තෙක් හොඳින් කියවන්න. පහත සටහන්ද කියවා ලබා දී ඇති ක්‍රියාකාරකම් කරන්න.

සෞරගුහ මණ්ඩලයේ මිනිස වාසයට සුදුසු සුවිශේෂී ගහලෝකය අප ජ්වත්වන පාලීවිය පමණක් බව පාඨම ක්‍රියා අපට මනාව පැහැදිලි වේ. වර්ග කිලෝමීටර මිලියන 510ක පමණ විශාල මෙම පද්ධතිය අධ්‍යයන පහසුව තකා අපට කොටස් හතරකට බෙදා වෙන් කර ගත හැකිය.

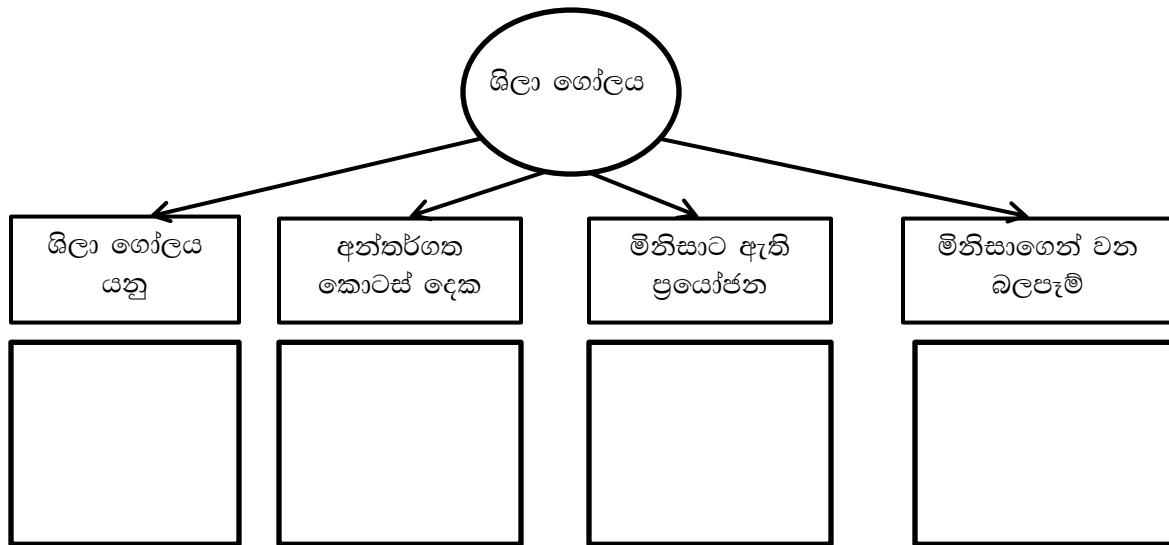
1. ශිලා ගෝලය
2. වායු ගෝලය
3. ජල ගෝලය
4. ජීව ගෝලය

මෙම උප පද්ධති හතර නිරන්තරයෙන් අන්තර ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් යුත්ත වේ.

ඕලා ගෝලය

ජ්‍යෙනිගේ වාස භූමිය ඕලා ගෝලයයි. මානව ක්‍රියාකාරකම් වැඩිම ප්‍රමාණයක් සිදුවන්නේ ඕලා ගෝලය මතය.

01. පහත සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

02. ඕලා ගෝලයේ රුප සටහනක් ඇද කොටස් නම් කරන්න.

වායු ගෝලය

පෘථිවීය වවා පිහිටි විවිධ වායුන්ගෙන් සමන්විත තුනී ස්ථිරය වායු ගෝලය නම් වේ. ජ්‍යෙනිට ඉතා වැදගත් උප පද්ධතියකි. වායු ගෝලය ප්‍රධාන ස්ථිර හතරකට බෙදා දක්වා ඇත. එනම්,

1. පරිවර්ති ගෝලය
2. අපරිවර්ති ගෝලය
3. මෙසෝ ගෝලය
4. තාප ගෝලය

01. වායු ගෝලය යනු කුමක්ද?

02. වායු ගෝලය ජ්‍යෙනිට ඉතා වැදගත් උප පද්ධතියක් වීමට හේතු තුනක් ලියා දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

03. වායු ගෝලයේ සංයුතිය රුප සටහනක් ඇද නම් කරන්න.

04. වායු ගෝලයේ එක් එක් ස්තරවල විශේෂ ලක්ෂණ නොදින් කියවා පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

වායු ස්තරය	සීමාව	විශේෂ ලක්ෂණ
පරිවර්ති ගෝලය		*
		*
		*
අපරිවර්ති ගෝලය		*
		*
		*
මෙසේ ගෝලය		*
		*
		*
තාප ගෝලය		*
		*
		*

05. මිනිස් ත්‍රියාකාරකම් මගින් වායුගෝලීය දිජ්‍යාලි සිදුවන ආකාරය කරුණු තුනක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

ඉහත ත්‍රියාකාරකම් සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි පොත්පත් හා ඉගෙනුම් ආධාරක :-

- පාරිසරික ඩුගේල විද්‍යාව (1996), අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.
- හොතික ඩුගේල විද්‍යාව 1 කොටස (2013), අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ.
- e තැන පියස - (enenapiyasa.lk)
- නොරම කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය - සවියනේ පෙරට යු වියුත් නාලිකාව
<https://www.savienperata.com/>

සැකසුම - එච්. වී. කේ. එන්. ජයවර්ධන

කු/ දෙහි/ මානියමිගම ම. වි.